

Arbeids- og inkluderingsdepartementet - AID
v/ statsråd Tonje Brenna
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Vår referanse: 24/02456-1
Arkivkode: 233
Saksbehandler: Nina Gran
Deres referanse:
Dato: 20.08.2024

Oppfølging av Beregningsutvalget for kommunenes utgifter til bosetting og integrering

KS viser til brev fra Beregningsutvalget 29.5 hvor utvalget gjør rede for foreløpig dekningsgrad for integreringstilskuddet, tilskuddet til norskundervisning for voksne og det særskilte tilskuddet til enslige mindreårige for 2023.

Beregningsutvalget skal følge med på om det er rimelig samsvar mellom kommunenes utgifter og de statlige tilskuddene. Årets kartlegging av utgiftene for 2023 for de tre områdene viser at:

1. Dekningsgraden for integreringstilskuddet faller fra 97,3 pst i 2022 til 91,9 pst i 2023.

Tilskuddssatsene for integreringstilskuddet ble økt med 2,6 pst i 2023, mens den kommunale deflator var 4,5 pst. Utgiftene til bosetting og integrering over en femårsperiode økte i 2023 med 8,3 pst. Vi anser det lite sannsynlig at det vil bli noen endring av betydning når endelige tall foreligger i slutten av august.

Noe av årsaken til den lave dekningsgraden kan være at den store gruppen ukrainere er mer kostnadskrevende enn først antatt. Råd og veiledning, ekstratiltak i grunnskole, boligutgifter og sosialhjelpsutgifter er av de områdene som har hatt sterkest økning. Det er lite som tyder på at dette bildet vil endre seg. Sysselsettingstallene for flyktninger fra Ukraina viser at det tar tid før de kommer i arbeid, noe som også vil påvirke sosialhjelpsutgiftene fremover. En annen faktor som kan påvirke fremtidig dekningsgrad er at integreringstilskuddet ikke ble prisjustert i 2024.

2. Dekningsgraden for tilskudd til norskundervisning for voksne er beregnet til 80,1 prosent i 2023, som er en økning på 3 prosentpoeng fra 77,1 prosent i 2022. Beregningsutvalget understreker at det er en stor økning både i antall deltakere og antall undervisningstimer på et område hvor norsktilskuddets dekningsgrad i henhold til utvalgsundersøkelsen fortsatt er langt unna å være statlig fullfinansiert.
3. Dekningsgraden for integreringstilskuddet og det særskilte tilskuddet for bosetting av enslig mindreårige flyktninger var på 113,9 pst i 2023, en nedgang fra 117,4 pst i 2022.

Vi viser til Samarbeidsavtalen om mottak og bosetting mellom Regjeringen og KS hvor AID skal «arbeide for økonomiske rammebetingelser som gir kommunene dekning av de gjennomsnittlige merutgiftene

kommunene har ved bosetting og integrering av flyktninger, samt vurdere eventuell kompensasjon ved store merutgifter».

På bakgrunn av årets undersøkelse mener KS at det er nødvendig at regjeringen i statsbudsjettet for 2025 fremmer forslag til Stortinget om en betydelig økning av integreringstilskuddet. Dette vil være et viktig tiltak for å bygge videre på den store innsatsen kommunene har vist i bosettingsarbeidet siste år, og sikre bosetting og integrering av nyankomne flyktninger også i 2025 i tråd med de nasjonalt vedtatte målene.

Kommunene peker på at gode norskkunnskaper er avgjørende for at flyktninger skal komme inn på arbeidsmarkedet. Vi viser i den forbindelse også til NIBR-rapport 2023:11 "Reception, settlement and integration of Ukrainian refugees in Norway: Experiences and perceptions of Ukrainian refugees and municipal stakeholders (2022-2023)" som konkluderer med at blant ukrainere som kom til Norge i 2023 er helhetsinntrykket at ett års språkopplæring, som denne gruppen har rett på, ikke er nok til å lære norsk på et tilstrekkelig nivå for å få jobb.

KS anmoder derfor om at tilskuddet til norskopplæring økes reelt i forslaget til statsbudsjett for 2025. Dette vil kunne gi kommunene bedre forutsetninger for å forsterke innsatsen for god språkopplæring og dermed bedre integrering i arbeidslivet for nyankomne flyktninger.

Med hilsen

Gunn Marit Helgesen
Styreleder

Helge Eide
Adm. dir. (midl.)

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur